

CERTIFIKÁT TYPU MERADLA

č. 010/1/134/22 zo dňa 6.12.2022

Slovenský metrologický ústav v súlade s ustanovením § 6 ods. 2 písm. k) zákona č. 157/2018 Z. z. o metrologii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon") na základe žiadosti číslo 361796 vydáva podľa § 21 ods. 1 zákona toto rozhodnutie, ktorým

schvaľuje typ meradla

Názov meradla: Hustomery na lieh
Typ: Laboratórny liehomer
Žiadateľ: EXATHERM, s.r.o., Bořivojova 878/35, 13000 Praha, Česká republika
IČO: 44569301
Výrobca: EXATHERM, s.r.o., Bořivojova 878/35, 13000 Praha, Česká republika

Týmto certifikátom sa podľa § 20 ods. 1 zákona potvrdzuje, že uvedený typ meradla vyhovuje svojimi technickými charakteristikami, metrologickými charakteristikami a konštrukčným vyhotovením požiadavkám na daný druh určeného meradla ustanovenými v prílohe č. 57 " Liehomery a hustomery na lieh " k vyhláške ÚNMS SR č. 161/2019 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole (ďalej len vyhláška č. 161/2019 Z. z.).

Základné technické charakteristiky a metrologické charakteristiky meradla a výsledky technických skúšok a zistení o splnení požiadaviek na daný druh meradla sú uvedené v protokole č. 035/300/134/22 zo dňa 05.12.2022 vydanom Slovenským metrologickým ústavom.

Uvedenému typu meradla sa prideliť značka schváleného typu:

TSK 134/22 - 010

Dovozca je povinný podľa § 12 ods. 3 zákona umiestniť na meradle značku schváleného typu a podľa § 26 ods. 4 zákona zabezpečiť prvotné overenie meradla pred jeho uvedením na trh.

Platnosť do: 6. decembra 2032

Poučenie: Proti tomuto rozhodnutiu možno podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie na Úrad pre normalizáciu, metrologiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky, Štefanovičova 3, P.O.BOX 76, 810 05 Bratislava prostredníctvom Slovenského metrologického ústavu.

Ing. Maroš Kamenský, MBA
generálny riaditeľ

Popis meradla:

Meradlo sa skladá zo skleneného tela so závažím a zabudovaným teplomerom a stonky s areometrickou stupnicou.

Technické parametre sú uvedené v STN 25 7617 „Areometre na lieh, rozmery.

Názov meradla:	Hustomery na lieh
Typ meradla:	Laboratórny
Druh meradla:	Laboratórny liehomer s hodnotou dielika $\leq 0,2 \%$

Základné technické charakteristiky:

Trieda presnosti: 2

Merací rozsah teplomera: $+10\text{ }^{\circ}\text{C}$ až $30\text{ }^{\circ}\text{C}$

Hodnota dielika teplomera: $0,5\text{ }^{\circ}\text{C}$

Areometrická stupnica je kalibrovaná pri $20\text{ }^{\circ}\text{C}$

Merací rozsah (% obj.)	Hodnota dielika (% obj.)	Dĺžka max. (mm)
0 až 25	0,2	440
24 až 45	0,2	440
44 až 70	0,2	440
68 až 88	0,2	440
87 až 100	0,1	440

Základné metrologické charakteristiky:

Podľa prílohy č. 57 vyhlášky 161/2019 Z. z. dovoľená chyba údajov koncentrácie pre triedu presnosti 2 je 1 (jeden) dielik stupnice, pre hodnotu teploty je $\pm 0,5\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Overenie meradla:

Laboratórne liehomery s hodnotou dielika $\leq 0,2 \%$ sa overujú metódou hydrostatického váženia podľa STN 25 7613, Laboratórne sklené areometre s nepremennou hmotnosťou. Skúšobné metódy.

K overenému liehomeru sa vydá „certifikát o overení“, ktorý bude mať okrem všeobecných požiadaviek uvedené chyby a neistoty v kontrolovaných bodoch stupnice a spôsob odčítania areometrickej stupnice „zdola“.

Čas platnosti overenia meradla je podľa položky 7.1.4 prílohy č. 1 k vyhláške ÚNMS SR č. 161/2019 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole **bez obmedzenia**.

Umiestnenie overovacej značky:

Liehomer, ktorý pri overení vyhovuje ustanoveným požiadavkám, sa označí overovacou značkou.

Tento certifikát môže byť rozmnožovaný len celý a nezmenený.

Rozmnožovať jeho časti možno len s písomným súhlasom Slovenského metrologického ústavu.

Certifikát je vyhotovený v dvoch rovnopisoch, jeden pre zákazníka a druhý pre Slovenský metrologický ústav.

PROTOKOL O POSÚDENÍ TYPU MERADLA

č.: 035/300/134/22

Názov meradla: Areometre na lieh

Typ meradla: Laboratórny

Druh meradla: Laboratórny liehomer s hodnotou dielika $\leq 0,2 \%$

Značka schváleného typu: TSK 134/22-010

Výrobca:
Obchodné meno: EXATHERM, s.r.o.
Adresa : Bořivojova 878/35, 13000 Praha, ČR
IČO: 44569301

Žiadateľ:
Obchodné meno: EXATHERM, s.r.o.
Adresa : Bořivojova 878/35, 13000 Praha, ČR
IČO: 44569301

Číslo úlohy (požiadavky): 361796

Počet strán: 6

Počet príloh: 5

Dátum vydania: 5.12.2022

Vypracoval:

Skontroloval:

Schválil:

Výsledky skúšok sa týkajú iba predmetu skúšok a nenahradzujú iné dokumenty.
Tento protokol môže byť rozmnožovaný len celý a nezmenený.

1. Všeobecné ustanovenie

Tento protokol je podkladom na vydanie rozhodnutia o schválení typu meradla podľa § 20 (resp. § 56) ods. 1 zákona 157/2019 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len "zákon o metrológii") na typ meradla:

Laboratórny liehomer s hodnotou dielika $\leq 0,2 \%$

1.1 Rozsah posudzovania

Meradlo svojím charakterom zodpovedá:

určenému meradlu podľa položky č. 7.1.4 prílohy č. 1 k vyhláške ÚNMS SR č. 161/2019 Z. z. o meradlách a metrologickej kontrole (ďalej len „vyhláška 161/2019 Z. z.“)

Meradlo bolo posudzované z hľadiska požiadaviek na daný druh meradla ustanovených predpisom:

- príloha č. 57 „Liehomery a hustomery na lieh“ k vyhláške 161/2019 Z. z.,
- STN 25 7617 „Areometre na lieh, rozmery

1.2 Údaje o technickej dokumentácii použitej pri posudzovaní:

Výkresová dokumentácia je súčasťou Rozhodnutí o prodĺžení platnosti schválení typu stanoveného měřidla č. 0111-RP-C003-13 z 27.3.2013.

1.3 Údaje o dokladech použitých pri posudzovaní:

- Certifikát typu meradla č. 007/134/11 z 18.10.2011
- Overovací list č. 431-OL-A 345-03 zo 7.11.2003
- Overovací list č. 4031-OL-A 116-04 z 13.2.2004
- Overovací list č. 431-OL-A 182-03 z 23.5.2003
- Overovací list č. 431-OL-A 246-03 z 15.7.2003
- Overovací list č. 431-OL-A 314-03 z 22.10.2003
- Rozhodnutí o prodĺžení platnosti schválení typu stanoveného měřidla č. 0111-RP-C003-13 z 27.3.2013
- Certifikát schválení typu měřidla č. 011-CS-C085-03 z 10.3.2003
- Certifikáty o kalibrácii a overení liehomerov v SMÚ Bratislava
- Protokoly č. 06456-620-013-22, 06457-620-013-22, 06458-620-013-22, 06459-620-013-22, 06460-620-013-22 o skúške laboratórnych liehomerov s hodnotou dielika $\leq 0,2 \%$ vydané v SMÚ

Technická dokumentácia predložená na konanie o schválení typu meradla je uložená v odbore 600 Slovenského metrologického ústavu Bratislava

1.4 Údaje o vzorkách určeného meradla:

Meradlá boli doručené kuriérom 22.3.2022, 16.5.2022 a 20.9.2022 na odd. metrologických služieb. Meradlá boli vybrané náhodným výberom zo strany výrobcu.

Dodané boli nasledovné meradlá:

- Liehomer (0 až 25) % obj., v. č. 1
- Liehomer (24 až 45) % obj., v. č. 79
- Liehomer (44 až 70) % obj., v. č. 250B
- Liehomer (68 až 88) % obj., v. č. 794
- Liehomer (87 až 100) % obj., v. č. 345

Skúšané meradlá sú uložené v laboratóriu hustoty odd. hmotnosti a geometrických veličín v miestnosti H112.

2 Popis meradla:

Názov meradla: Hustomery na lieh

Typ meradla: Laboratórny

Druh meradla: Laboratórny liehomer s hodnotou dielika $\leq 0,2$ %

Vyhotovenie: Meradlo sa skladá zo skleneného tela so závažím a zabudovaným teplomerom a stonky s areometrickou stupnicou.
Technické parametre sú uvedené v STN 25 7617 „Areometre na lieh, rozmery.

2.1 Základné technické údaje a metrologické charakteristiky

Trieda presnosti: 2

Merací rozsah teplomera: 10 °C až 30 °C

Hodnota dielika teplomera: 0,5 °C

Areometrická stupnica je kalibrovaná pri 20 °C

Merací rozsah (% obj.)	Hodnota dielika (% obj.)	Výrobné číslo	Dĺžka max. (mm)
0 až 25	0,2	1	440
24 až 45	0,2	79	440
44 až 70	0,2	250B	440
68 až 88	0,2	794	440
87 až 100	0,1	345	440

Podľa prílohy č. 57 vyhlášky 161/2019 Z. z. dovolená chyba údajov koncentrácie pre triedu presnosti 2 je 1 (jeden) dielik stupnice, pre hodnotu teploty je $\pm 0,5$ °C.

3. Posúdenie výkresovej a technickej dokumentácie:

Dodaná technická a výkresová dokumentácia je prílohou Rozhodnutí o prodloužení platnosti schválení typu stanoveného měřidla č. 0111-RP-C003-13 z 27.3.2013 a zodpovedá technickým požiadavkám.

4. Podmienky vykonania skúšok technických charakteristík a metrologických charakteristík

Počas dlhoročnej výroby areometrov v Československu a neskôr aj po vzniku SR, boli liehomery od spoločnosti Exatherm mnohokrát skúšané v SMÚ. Napriek tomu boli vyžiadané vzorky meradiel v jednotlivých meracích rozsahoch a boli vykonané skúšky správnosti merania koncentrácie liehu hydrostatickým vážením.

Skúšky boli vykonané v laboratóriu hustoty oddelenia hmotnosti a geometrických veličín. Meranie sa vykonávalo na meracom zariadení, ktoré sa obsahuje tieto časti:

- meracia kvapalina nonán
- termostatizovaný kúpeľ Tamson TV7000, teplotná stabilita min. ± 8 mK
- váhy 1. triedy presnosti Mettler AE200 s váživosťou do 200 g, odčítateľnosť 0,1 mg
- súprava závaží 1 g až 500 g, OIML triedy E1
- teplomer Anton Paar MKT 50, odčítateľnosť ± 1 mK
- digitálny hustomer DMA 5001, odčítateľnosť 1×10^{-6} g/cm³

5. Údaje o hodnotených technických charakteristikách a metrologických charakteristikách:

V súlade s požiadavkami prílohy č. 57 „Liehomery a hustomery na lieh“ k vyhláške 161/2019 Z. z. boli vykonané nasledovné skúšky:

- skúška vonkajšieho vzhľadu
- rozmerová skúška
- skúška správnosti údajov koncentrácie liehu
- skúška správnosti údajov teploty

Výsledky skúšok a zistení sú spracované v protokoloch uvedených v ods. 1.3.

6. Záver

Z výsledkov skúšok, meraní, zistení a vyhodnotení uvedených v tomto protokole vyplýva, že uvedený typ meradla vyhovuje svojimi technickými charakteristikami, metrologickými charakteristikami a konštrukčným vyhotovením požiadavkám vzťahujúcim sa na daný druh meradla ustanovenými v prílohe č. 57 „Liehometry a hustometry na lieh k vyhláske č. 161/2019 Z. z.

7. Údaje na meradle

V súlade s požiadavkami prílohy č. 57 „Liehometry a hustometry na lieh k vyhláske 161/2019 Z. z. budú na každom meradle tieto údaje:

Na liehomere z vnútornej strany je čitateľne a nezmazateľne uvedené:

- meno výrobcu alebo značka výrobcu
- meracia jednotka uvedená v % objemu
- referenčná teplota 20 °C
- etanol
- 2. trieda presnosti
- číslo liehometra
- značka schváleného typu
- môže byť vyznačená hmotnosť.

8. Overenie

Laboratórne liehometry s hodnotou dielika $\leq 0,2$ % sa overujú metódou hydrostatického váženia podľa STN 25 7613, Laboratórne sklené areometre s nepremennou hmotnosťou. Skúšobné metódy.

K overenému liehomeru sa vydá „certifikát o overení“, ktorý bude mať okrem všeobecných požiadaviek uvedené chyby a neistoty v kontrolovaných bodoch stupnice a spôsob odčítania areometrickej stupnice „zdola“.

Overené liehometry môžu byť označené znakom laboratória, v ktorom sa overili.

9. Čas platnosti overenia

Čas platnosti overenia je podľa položky 7.1.4 prílohy č. 1 k vyhláske č. 161/2019 Z. z. „bez obmedzenia“.

10. Umiestnenie overovacích, zabezpečovacích a montážnych značiek

Liehomer, ktorý pri overení vyhovuje ustanoveným požiadavkám, sa označí overovacou značkou.

11. Prílohy

Protokoly č. 06456-620-013-22, 06457-620-013-22, 06458-620-013-22, 06459-620-013-22, 06460-620-013-22 o skúške laboratórnych liehomerov s hodnotou dielika $\leq 0,2$ % vydané v SMÚ

***

